ՃՂԱ.

Դէպք մը Թիւրքական պատմութենէ։

Պատուելի և սիրելի եղբարց իմոց՝ հայր անտօնին, հայր դանիէլին, եղբայր մեսրօպին, և եղբայր անանիային խնդալ ի տէր

... ի սէլանիկ հրէայք սպանին զէմիր մի. իբրև զայն լուան տանիկք, առհասարակ խռովեցան. այլ զի փաշայ տեղւոյն էր իմաստուն, առժամայն հրաման ետ բերել զէմիրն սպանեալ առաջի իւր. իբրև հրամանն կատարեցաւ, ետ զնա կշռել. և գտաւ ծանրութիւն նորա վաթսուն օխայ. նոյնժամայն հրաման ետ ըստ կշռոյ նորա կախել զվաթսուն հրէայս ի մեծամե[ծաց][1] անտի. անդ էր տեսանել զձայն հիսայից և զգոյժ անտալա[...]ից։ Ահագին Վարդապետն եղև կաթողիկոս. վէզիրն նոր փոխեցաւ. գրեթէ յօր գալստեան իմոյ պէշիքթաշ ի ցերեկի եանղըն եղև. սակայն փութով շիջուցին։ Վէնէտիկու էլչին փառաւոր ալայ արար։...

Ցամի տեառն 1756
Մայիսի 19 [Կ. Պոլիս]

Նուաստ ծառայ
Մկրտիչ վարդապետ

ՃՂԲ.

Այս թղթոյն մէջ Մծբնայ Հայրապետին վրայօք կը խօսուի դարձեալ։ Հ. Ստեփաննոսի խնդրանօք Հ. Մատթէոս Եւդոկիացւոց ձեռք բերած արդիւնքը կը ցուցադրուի թէ՛ այս՝ և թէ յաջորդ նամակին մէջ. և որ աւելի կը շահագրգռէ՝ խնդրոյս շարժառիթները կ'իմանանք նաև վաւերագրէս։

Ա.

Վերապատուեցելոյ Ցեառն տեառն Հայր Մատթէոսի
Աստուածաբանութեան Վարդապետի բազում սիրով ողջոյն

Ընկալայ զգրեալդ ինձ ի մայիսի 8. *նաև արդէն եհաս ի ձեռն Վեհալուսոյ Նախորդին շնորհալի գիրն ձեր, և թուղթն հաւաքեալ յիշատակութեանց զսրբոյն Ցակոբայ Հայրապետին ի հեղինակաց հայոց. և յոյժ շնորհակալ եմք. զի թէպէտ այս ոչ եղև բաւական համարեալ, սակայն այսու գոնէ տեղեկացեալ ծանեաք զպատշաճաւոր գրեանս նոցին հեղինակաց, և զպարունակեալսն, և են չորս առաջինք այսինքն Մովսէսի Խորենացւոյն, Բուզանդեան պատմագիրքն, հայոց այսմաւուրն, և ճառընտիրն։ Արդ ի չորից այսցանէ գրեանց հարկաւոր է որոշ որոշ զպատմութիւնս նորին սրբոյն յակոբայ ամբողջ օրինակելով գրել զիսկական բանսն ըստ նկարագրին, թէ և երկար իցեն, և լինիցի մեծագոյն տեսր. և յղեալ զընաւսն յիտալիական բարբառ, հայերէն և իտալերէն ի միասին յղել ուղղակի առ մօնսիյնոր Անգօնելլի ի Հռոմ, որքան շուտով կարիցէ լինիլ։ Եւ ինքն մօնսիյնոր ամենայն սրտի յօժարութեամբ ցուցանելոց է զառատաձեռնութիւն իւր վասն այնքան աշխատասիրութեան գործոյս, զոր և կարէք կատարել ի ձեռն այլոց*

---

1. *Այս և յաջորդ կարթագիծը՝ պատռած մասերը կը ցուցնէ։*